

охорони навколишнього середовища для польської влади. Приклад впровадження Директиви про промислове забруднення у Польщі показує, як для деяких підприємств вступ до ЄС може стати необхідністю припинення їх діяльності, у зв'язку з невиконанням нових стандартів з охорони навколишнього середовища.

Процедура запровадження інтегрованого дозволу в Україні, на жаль, не вирішує проблеми збільшення повноважень регіональних органів влади, залишаючи за центральним рівнем достатнє коло функцій саме з реалізації державної політики у сфері охорони навколишнього середовища. Мова йде про видачу дозвільних документів для підприємств першої групи – найбільш небезпечних з точки зору впливу їх виробничої діяльності на навколишнє середовище. Починаючи з 2012 р. дозвільні документи такі підприємства отримують у Мінприроди України.

Ця проблема є дійсно резонансною, адже зовсім не зрозуміло, чому підприємства, які знаходяться на території певної місцевості та спричиняють негативний вплив на довкілля та здоров'я населення саме цієї місцевості, підпадають під сферу впливу центрального рівня, позбавляючи важелями впливу при цьому регіональний рівень управління. Як показує досвід, підходи до вирішення екологічних проблем на рівні центру не враховують реальний стан справ в регіонах. Така практика існує вже сьомий рік та суттєво перешкоджає у реалізації цілей та завдань, спрямованих на покращення екологічної ситуації в областях. Децентралізація «по-українськи».

Список використаних джерел

1. Проект Концепції реалізації державної політики у сфері промислового забруднення. – Режим доступу: <https://menr.gov.ua/projects/140/>.
2. Мінприроди розробило Концепцію реалізації державної політики у сфері промислового забруднення. – Режим доступу: <https://menr.gov.ua/news/32895.html>.
3. Тішкова Н. Впровадження реформ у сфері охорони навколишнього середовища: досвід Польщі для України / Н. Тішкова // Економічний розвиток в процесі децентралізації : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Дніпропетровськ, 4 листоп. 2015 р. – Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2015. – С. 106 – 108.

Христина ХАЩИНА

*к.соц.комун., завідувач сектору
звернень громадян та юридичних осіб
Адміністрації Шевченківського району
Харківської міської ради*

СУЧАСНИЙ ЕТАП РОЗВИТКУ ВІДНОСИН УКРАЇНА – ЄС В КОНТЕКСТІ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ

Базові національні інтереси та геополітичні пріоритети є основою для формування стратегічних завдань і цілей зовнішньополітичного курсу України. На сьогодні базовим національним інтересом та основним геополітичним пріоритетом зовнішньої політики України є її розвиток як незалежної держави разом із збереженням національних цінностей, соціально-культурної ідентичності, забезпеченням економічної безпеки та політичного суверенітету [1].

Напротязі останніх років відбувається процес осмислення концептуальних і тактичних прорахунків, допущених Україною на євроінтеграційному шляху. Ейфоричні настрої минулих років змінилися реалістичним усвідомленням того, що період адаптації України до політико-економічних вимог ЄС буде довготривалим процесом. Становлення та розвиток відносин Україна – ЄС це явище багатоаспектне. Приєднання до європейської спільноти гарантує високі стандарти в економіці і суспільному житті, але поряд з цим вимагає від України здатності взяти на себе юридичні зобов'язання, що випливають з членства в ЄС [5].

Своє головне завдання Україна на сьогоднішньому етапі вбачає в утвердженні європейських цінностей і стандартів в політиці, економіці, соціальній сфері. У цьому – запорука суспільної стабільності і сталого розвитку нашої держави. Політика України щодо розбудови відносин з Європейським Союзом впроваджується відповідно до Закону України від 1 липня 2010 року «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» [3]. Відповідно до статті 11 Закону однією з основоположних засад зовнішньої політики України є «забезпечення інтеграції України в європейський політичний, економічний, правовий простір з метою набуття членства в ЄС».

13 березня 2014 року Верховна Рада України прийняла Постанову «Про підтвердження курсу України на інтеграцію до Європейського Союзу та першочергові заходи у цьому напрямі», якою підтверджується незворотність курсу України на європейську інтеграцію, метою якої є набуття членства в Європейському Союзі. Було також відзначено, що Україна як європейська держава, яка поділяє спільну історію та цінності з країнами Європейського Союзу, має право подати заявку на набуття членства у Європейському Союзі відповідно до статті 49 Договору про

Європейський Союз. Цією Постановою Верховна Рада України рекомендувала Виконуючому обов'язки Президента України та Кабінету Міністрів України низку першочергових кроків у сфері європейської інтеграції, передусім у контексті укладення Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. У два етапи – 21 березня 2014 року та 27 червня 2014 р. Угоду про асоціацію було підписано в м. Брюссель Україною, ЄС та його державами-членами. Від України політична частина Угоди про асоціацію була підписана Прем'єр-міністром України, економічна – Президентом України. З іншої сторони Угоду підписали керівництво інституцій ЄС та лідери усіх держав-членів Європейського Союзу. З підписанням та ратифікацією у 2014 році Угоди про асоціацію між Україною та ЄС відносини сторін почали розбудовуватися у якісно новому форматі політичної асоціації та економічної інтеграції. Під час підписання Угоди про асоціацію 27 червня 2014 року Президентом України та під час її ратифікації 16 вересня 2014 року Верховною Радою України було зроблено відповідні заяви, що Україна розглядає укладення Угоди про асоціацію як черговий крок на шляху до досягнення кінцевої мети європейської інтеграції – набуття повноправного членства України в Європейському Союзі. З 1 листопада 2014 р. окремі розділи Угоди про асоціацію діють на умовах тимчасового застосування до моменту набуття нею чинності у повному обсязі, що відбудеться після завершення ратифікаційного процесу в усіх державах-членах ЄС. Виконання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом відбувається на основі затвердженого 17 вересня 2014 р. Кабінетом Міністрів України плану заходів з її імплементації на 2014 – 2017 роки [6].

Серед основних цілей Стратегії національної безпеки України, затвердженої Указом Президента України 26 травня 2015 р., визначено забезпечення інтеграції України до Європейського Союзу. Згідно зі Стратегією, Угода про асоціацію між Україною і ЄС визначає стратегічні орієнтири для проведення системних політичних і соціально-економічних реформ в Україні, широкомасштабної адаптації законодавства України до норм і правил ЄС. Укладення Угоди про асоціацію формує договірно-правову основу співробітництва України та ЄС на середньострокову перспективу [3].

Угодою про асоціацію передбачено підтримання регулярного діалогу на найвищому рівні у формі щорічних самітів, а також створення нових постійних органів двостороннього співробітництва – Рада асоціації, Комітет асоціації, Комітет асоціації у торговельному форматі, галузеві підкомітети Комітету асоціації, Парламентський комітет асоціації та Платформа громадянського суспільства. Навесні 2014 року Уряд України, з одного боку, та Європейська Комісія і Європейська служба зовнішньої діяльності, – з іншого, спільно розробили документ «Європейський порядок денний реформ Україна – ЄС». Зазначений документ умістив всеохоплюючий перелік спільних завдань у контексті

розвитку України та здійснення у державі фундаментальних перетворень. «Європейський порядок денний реформ» фактично став дорожньою картою імплементації пріоритетів українського Уряду та надання Європейським Союзом відповідної допомоги Україні.

Аналіз історичних типів та самого феномена європейської інтеграції дозволив охарактеризувати наддержавну інтеграцію як процес, за допомогою якого окремі країни надають частину своїх прав на користь сформованої наднаціональної структури з тим, щоб забезпечити врахування і реалізацію спільних інтересів у будь-яких суспільних сферах – політичній, економічній, соціальній, гуманітарній. Така перспектива розвитку чекає і Україну. Україна після проголошення незалежності веде пошук власного місця в європейських інтеграційних процесах [7]. Ключовим напрямом зовнішньої політики України визнано співпрацю з ЄС. Головним зовнішньополітичним пріоритетом України у середньостроковому вимірі визначено отримання статусу асоційованого члена ЄС. Ідея європейського вибору позитивного сприймається населенням України, євроінтеграційні прагнення України співпадають з необхідністю її модернізації і радикального реформування. Досягнення відповідності держави й українського суспільства критеріям членства в ЄС є головним довготерміновим завданням євроінтеграційного курсу.

Список використаних джерел

1. Договірно-правова співробітництва Україна – ЄС. – Представництво України при Європейському Союзі, ВР України, Комітет з питань європейської інтеграції, 27.02.2013. – Режим доступу: <http://comeuroint.rada.gov.ua/komevoint/control/uk/publish/article.jsessionid>.
2. Закон України «Про загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського союзу» від 18.03.2004 р. – N 1629-IV.
3. Закон України «Про засади внутрішньої та зовнішньої політики» // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2010. – N 40. – ст. 527.
4. Закон України «Про ратифікацію Угоди про партнерство та співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами» від 10 листопада 1994 року №237/94-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – №46. – Ст. 415.
5. Указ Президента України «Про загальнодержавні програми з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України на 2004 – 2007 роки» від 13.12.2003. – №1433/2003.
6. Указ Президента України «Про Стратегію соціального та економічного розвитку України шляхом Європейської інтеграції на 2004 – 2015 роки» від 28 квітня 2004р. – № 493/2004.
7. Чалий О. Стан та перспективи співробітництва між Україною та Європейським Союзом / О. Чалий // Інституційні реформи в ЄС: Аналіт. щоквартальник. – 2003. – Вип. 4. – С. 32 – 40.